

Sygn. akt II Cz 852/15

POSTANOWIENIE

Dnia 16 grudnia 2015r.

Sąd Okręgowy w Bydgoszczy II Wydział Cywilny – Odwoławczy w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Janusz Kasnowski

po rozpoznaniu w dniu 16 grudnia 2015 r. w Bydgoszczy na posiedzeniu niejawnym sprawy z wniosku

(...) Sp. z o.o. w K. (wierzyciela)

z udziałem

A. O. (dłużnika)

o egzekucję świadczenia pieniężnego

na skutek zażalenia A. O. (dłużnika) na postanowienie Sądu Rejonowego Nakle nad Notecią z dnia 28 września 2015r. w sprawie o sygn.

I Co 601/15 - w przedmiocie oddalenia wniosku dłużnika o zwolnienie od kosztów sądowych

postanawia:

oddalić zażalenie

Na oryginale właściwy podpis

II Cz 852/15

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w Nakle nad Notecią postanowieniem z dnia 28 września 2015r. oddalił wniosek A. O. (dłużnika) o zwolnienie od kosztów sądowych w sprawie ze skargi dłużnika na czynność Komornika Sądowego T. M. działającego przy tym Sądzie (Km 985/14).

W uzasadnieniu orzeczenia Sąd wskazał, że dłużnik prowadzi działalność gospodarczą, która – jak wynika z oświadczenia o stanie rodzinnym, majątku i dochodach - przynosi straty w wysokości 12 168,80zł netto. Ponadto jest właścicielem sześciu nieruchomości, w tym dwóch rolnych o łącznej powierzchni przekraczającej 12,5ha. Dłużnik posiada zaległe zobowiązania wobec ZUS, Urzędu Skarbowego, banków i kontrahentów na kwotę 2 mln złotych. Nie wskazał jednak, jakie ponosi miesięczne koszty utrzymania siebie i rodziny.

Mając na uwadze treść oświadczenia Sąd Rejonowy uznał, że wnioskodawca będący właścicielem sześciu nieruchomości ma możliwość osiągnięcia dochodów i poniesienia w całości kosztów sądowych bez uszczerbku utrzymania koniecznego dla siebie i rodziny. W jego ocenie wydatki związane z pokryciem kosztów sądowych powinny być traktowane równorzędnie w stosunku do innych wydatków, a okoliczność spłacania przez wnioskodawcę jego osobistych zobowiązań pozostają bez znaczenia dla treści rozstrzygnięcia o kosztach postępowania, albowiem długi prywatne osoby ubiegającej się o zwolnienie kosztów nie mają pierwszeństwa przez zobowiązaniami wobec Skarbu Państwa. Sąd stwierdził też, że osoba realizująca swoje prawa na drodze sądowej powinna zgromadzić odpowiednie środki finansowe na ich prowadzenie, a jeśli sytuacja wnioskującego jest trudna powinien poczynić starania o to, aby nieruchomości, którymi dysponuje przyniosły mu zysk. W ostateczności dłużnik ma możliwość spieniężenia nieruchomości i uregulowania zaległych należności. Zatem z braku przesłanek przewidzianych w art.102 ust. 1 ustawy

o kosztach sądowych w sprawach cywilnych – Sąd Rejonowy oddalił wniosek dłużnika o zwolnienie od ponoszenia kosztów sądowych w sprawie wywołanej wniesieniem skargi na czynności komornika sądowego.

Zażalenie na powyższe postanowienie wniósł dłużnik A. O. zaskarżając je w całości i domagając się w istocie jego zmiany poprzez zwolnienie od kosztów sądowych.

Skarżący zarzucił Sądowi Rejonowemu, że źle ocenił jego sytuację finansową. To, że jest właścicielem sześciu nieruchomości, nie oznacza, - jak twierdził - że ma możliwość osiągnięcia dochodów (zażalenie – k.27).

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie nie podlega uwzględnieniu. Jak słusznie wskazał Sąd Rejonowy zgodnie z treścią art. 102 ustawy z dnia 28 lipca 2005 roku o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (t.j. w Dz.U. z 2914r. poz.1025 ze zm.) zwolnienia od kosztów sądowych może domagać się osoba, która wykaże, że nie jest w stanie ich ponieść bez uszczerbku utrzymania koniecznego dla siebie i rodziny. Z powyższego wynika, iż instytucja zwolnienia od kosztów sądowych stanowi wyjątek od zasady polegającej na samofinansowaniu postępowania przez strony. Przepis art.2 ust.2 w/w ustawy stanowi bowiem, że do uiszczenia kosztów sądowych obowiązana jest strona, która wnosi do sądu pismo podlegające opłacie lub powodujące wydatki.

Oświadczenie o stanie rodzinnym, majątku i dochodach złożone przez wnioskodawcę (dłużnika) w tej sprawie nie jest przekonujące i właściwie zostało ocenione przez Sąd Rejonowy. Wynika z niego, że wnioskodawca prowadzi działalność gospodarczą, która przynosi straty w wysokości 12 168,80 zł (netto) miesięcznie, a nadto, że posiada zaległe zobowiązania wobec kontrahentów, banków, Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i Urzędu Skarbowego opiewające na kwotę 2 mln złotych. Ktoś, kto zaciąga aż tak znaczne zobowiązania musi w ocenie Sądu dysponować jakimś majątkiem służącym ich zabezpieczeniu, w przeciwnym razie uznać by należało, że zaciąga je nie zważając na żadne ryzyko i nie licząc się z obowiązkiem ich spłaty. Nie prowadzi też działalności gospodarczej, w szczególności przez długi czas, jeżeli przynosi ona w każdym miesiącu straty. Mając tak znaczne długi z jednej strony, a z drugiej prowadząc działalność gospodarczą, która niesie jedynie straty, dłużnik nie wykazał z czego się na co dzień utrzymuje. Posiada kilka nieruchomości, jak wskazał Sąd Rejonowy, a czego ten nie zakwestionował. Jeżeli to – zdaniem dłużnika – nie oznacza, że ma możliwości osiągnięcia dochodów, to jednak nie zwalnia od podejmowania działań w celu pozyskania środków na realizację swoich zobowiązań, w tym zabezpieczenia środków na ewentualne wydatki związane z ochroną własnych interesów choćby poprzez wydzierżawienie, wynajęcie lub częściową sprzedaż. Tu przypomnieć należy, że instytucja zwolnienia od kosztów sądowych stanowi w istocie pomoc państwa dla osób ubogich, które z uwagi na ich trudną sytuację materialną nie mogą uiścić kosztów bez uszczerbku utrzymania swojego i rodziny. Aczkolwiek wnioskodawca ma liczne zobowiązania, to posiada jednak majątek trwały i trudno uznać go za osobę ubogą. Podzielić zatem należy ocenę Sądu Rejonowego, że uiszczenie opłaty sądowej w tej sprawie w wysokości 100 zł, stanowiącej w istocie jedyne koszty sądowe na tym etapie sprawy, nie przekracza jego możliwości finansowych i majątkowych.

Z tych zasadniczych przyczyn Sąd odwoławczy oddalił zażalenie dłużnika, jako nieuzasadnione (na podstawie art. 385 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c.).